

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ЧАЧАК

ПРЕГЛЕД РЕЗУЛТАТА ИСПИТИВАЊА
ЗАДОВОЉСТВА ЗАПОСЛЕНИХ У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА
МОРАВИЧКОГ ОКРУГА 2007. ГОДИНЕ

Март, 2008.

Увод

Најважнији ресурс сваке организације су запослени. Од њиховог знања, ставова и понашања зависи квалитет посла који обављају а самим тим и напредак организације у целини. Задовољство послом се дефинише као позитивна емоционална реакција и ставови појединаца према послу насталу садејством унутрашњих (природа посла, професионални развој, одговорност, достигнућа у послу) и спољашњих фактора (плата, сарадници, предпостављени). Досадашња искуства су показала да задовољни радници имају позитиван и афирмативан однос према организацији у којој раде, пружајући квалитетније услуге и дајући допринос који превазилази нормална очекивања њиховог посла што свакако доводи до веће продуктивности организације, већег задовољства корисника услуга (пацијената), док незадовољство послом пре свега негативно утиче на ментално здравље запослених, доводећи до већег одсуствовања са посла, чешћих грешака па чак и до промене радне организације.

Циљ рада

Циљ рада је да да преглед резултата испитивања задовољства запослених у здравственим установама Моравичког округа у 2007. години.

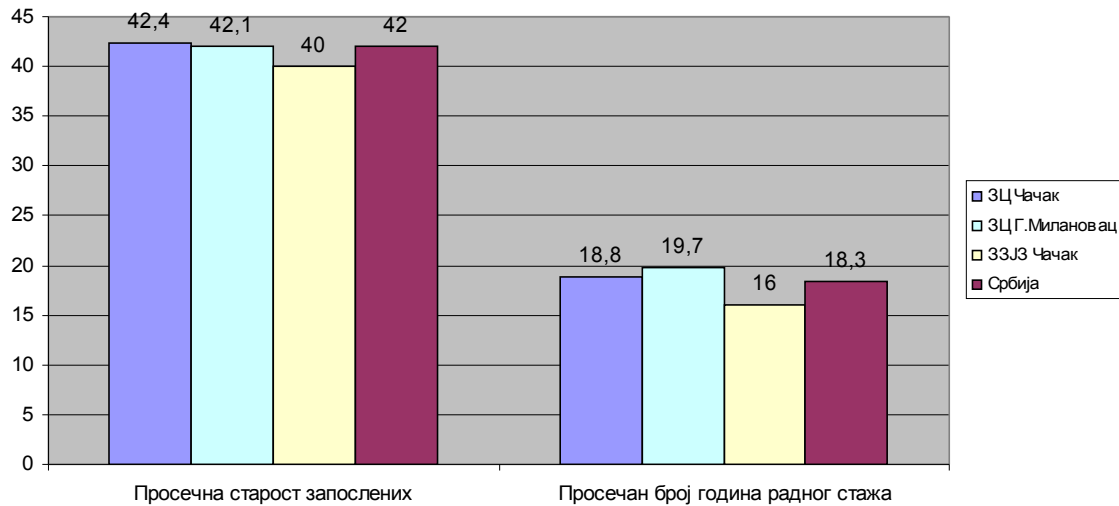
Метод рада

У складу са Правилника о показатељима квалитета здравствене заштите („Сл.гл.РС“ бр.57/07), Методолошким упутством за поступак извештавања здравствених установа о показатељима квалитета здравствене заштите и Методолошким упутством за испитивање задовољства запослених у здравственим установама Републике Србије у 2007.години, Завод за јавно здравље Чачак организовао је испитивање професионалног задовољства запослених у здравственим установама Моравичког округа. Истраживање је спроведено 03.12.2007. године у Здравственом центру Чачак, Здравственом центру Горњи Милановац, Специјалној болници за рехабилитацију Ивањица и Заводу за јавно здравље Чачак. Како специјалне болнице због својих различитости нису биле предмет збирне анализе на републичком нивоу и ова анализа ће се односити само на Здравствени центар Чачак, Здравствени центар Горњи Милановац и Завод за јавно здравље Чачак. У истраживању задовољства запослених учествовао је 1916 запослених који су тога дана били присутни на послу. За потребе истраживања коришћен је јединствени упитник са 24 питања. База података креирана је у Access-у, док је обрада података вршена у Excel-у. Добијени резултати су упоређивани са резултатима добијеним за ниво Републике Србије у анализираном периоду.

Резултати

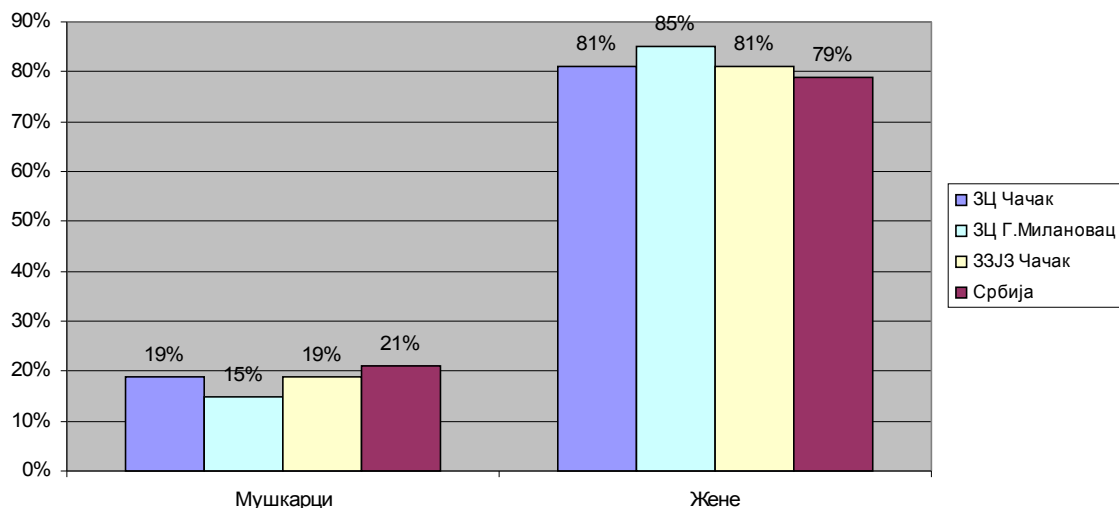
Од укупно 1916 дистрибуираних упитника враћено је 1880 попуњених, па је стопа одговора износила 98% за ниво округа што је изнад републичког просека од 85,6%. Просечна старост запослених и просечан број година радног стажа најмањи су у Заводу за јавно здравље Чачак, како у односу на друге установе округа тако и у односу на републички просек (графикон 1).

Графикон 1. Просечна старост запослених у здравственим установама Моравичког округа

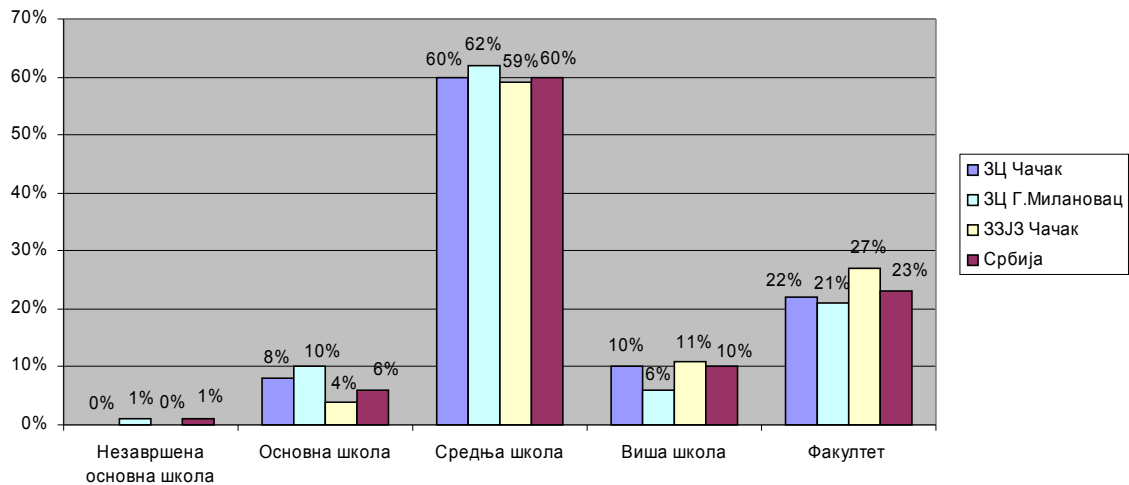
У испитиваном узорку однос полова испитаника био је сличан републичком просеку, с тим да је у Здравственом центру Горњи Милановац однос полова био најизраженији (15% м. и 85% ж.) (графикон 2).

Графикон 2. Однос полова запослених у здравственим установама Моравичког округа

Према школској спреми у свим здравственим установама однос испитаника одговара стању на републичком нивоу, док је највећи удео запослених са високом стручном спремом (27%) у Заводу за јавно здравље Чачак (графикон 3).

Графикон 3. Школска спрема запослених у здравственим установама Моравичког округа

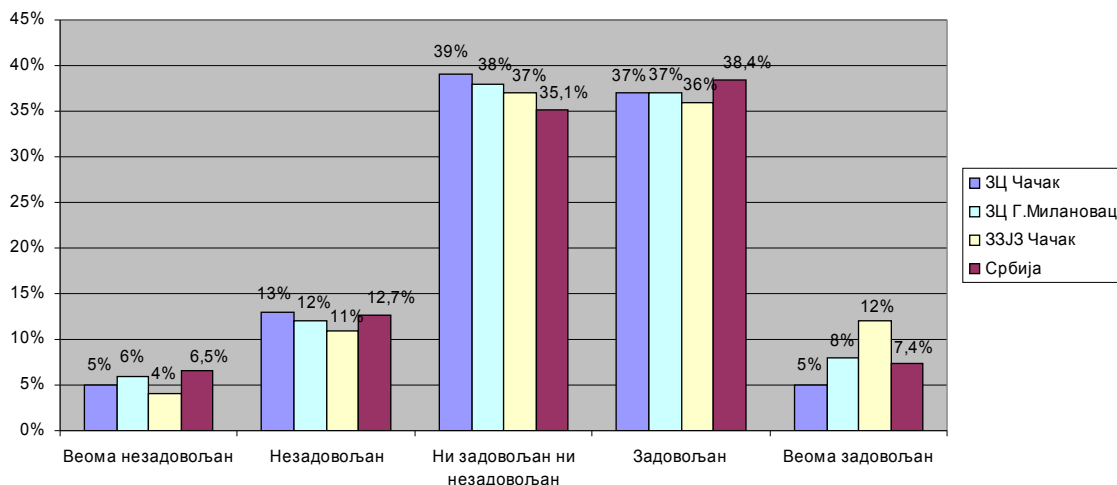
Ако посматрамо запослене према занимању, осим у Здравственом центру Горњи Милановац постоје извесна одступања од расподеле на републичком нивоу пре свега у делу ангажовања већег броја здравствених сарадника (графикон 4).

Графикон 4. Занимање запослених у здравственим установама Моравичког округа

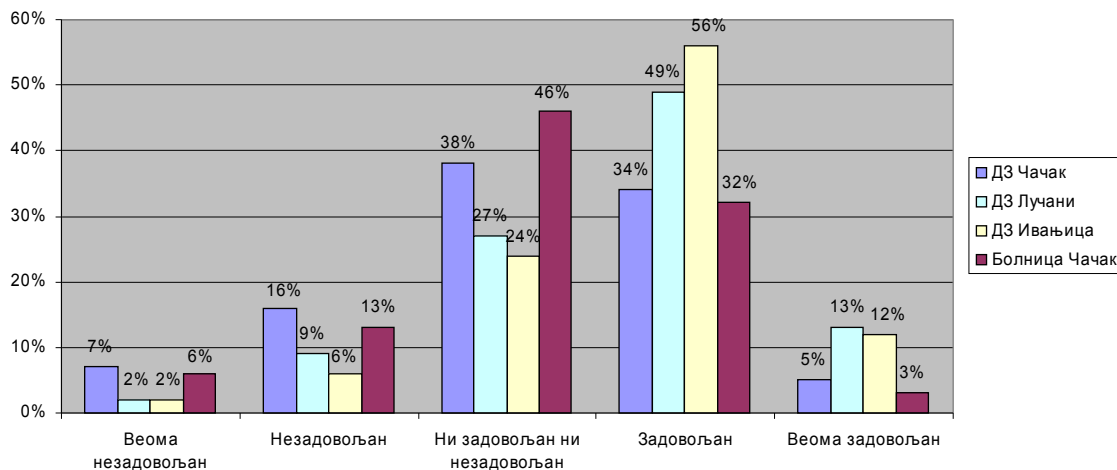
Поредећи опште задовољство запослених у здравственим установама Моравичког округа запажа се да је ниво задовољства запослених у здравственим установама Моравичког округа сличан општем задовољству на нивоу Републике, уз констатацију да су запослени у Заводу за јавно здравље Чачак задовољнији од својих колега у здравственим центрима (графикон 5).

Графикон 5. Задовољство запослених у здравственим установама Моравичког округа

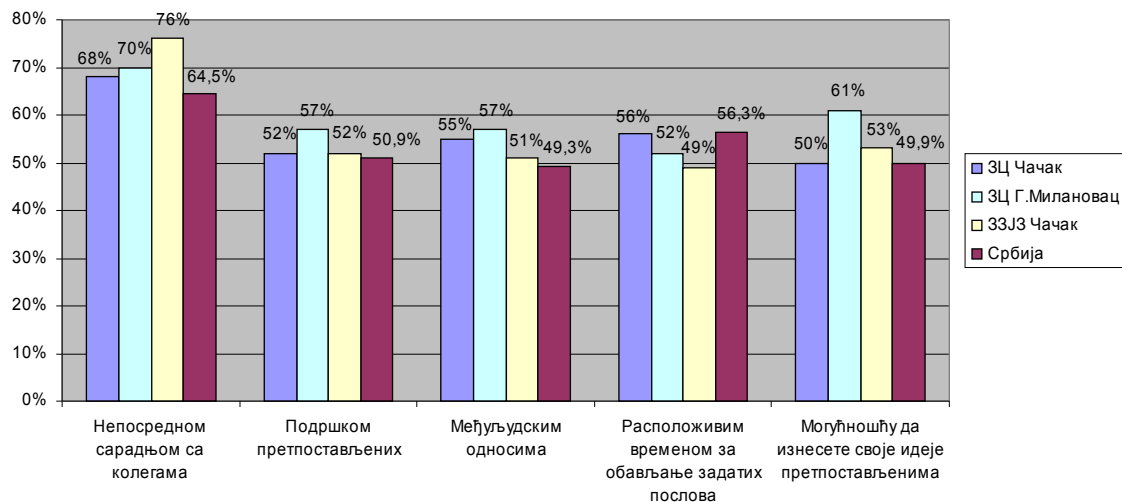
Како су подаци за Здравствени центар Чачак уношени у базу посебно за све ниже облике организовања (домови здравља и општа болница) могуће је извршити поређење нивоа задовољства између њих, тако да се види да је веће опште задовољство запослених у домовима здравља у односу на општу болницу (графикон 6) што одговара стању на републичком нивоу, где су најзадовољнији запослени у домовима здравља, затим запослени у институтима и заводима за јавно здравље, након чега следе запослени у општим болницама.

Графикон 6. Задовољство запослених у здравственим установама (по нивоима здравствене заштите) Моравичког округа

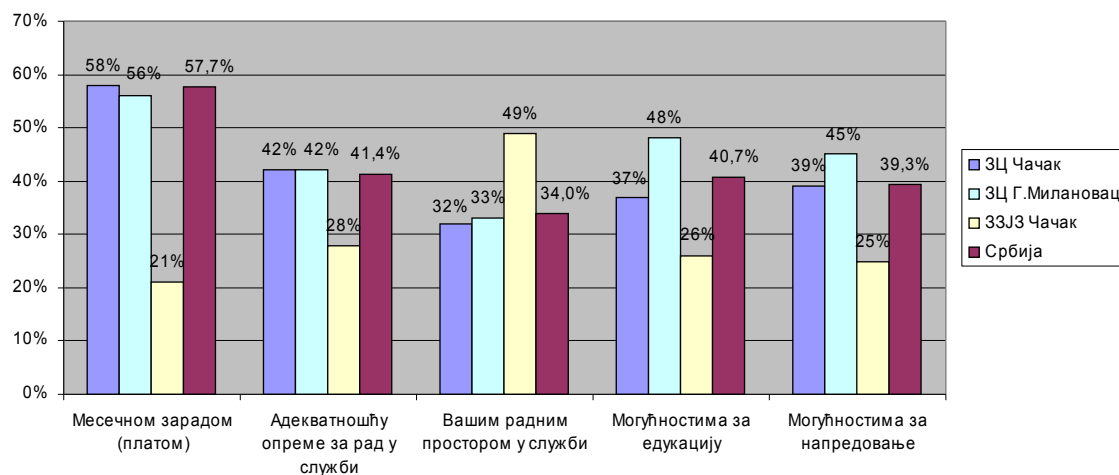
Резултати истраживања су показали да су запослени у здравственим установама Моравичког округа задовољнији у односу на републички ниво и то сарадњом са колегама и подршком претпостављених, у здравственим центрима и међуљудским односима. Запажа се велико задовољство запослених у Здравственом центру Горњи Милановац (61%) могућношћу изношења својих идеја претпостављенима. Што се расположивог времена за обављање задатих послова тиче најмањи број задовољних радника је у Заводу за јавно здравље Чачак (49%) (графикон 7).

Графикон 7. Највеће задовољство запослених у здравственим установама Моравичког округа

Поредећи незадовољство запослених у здравственим установама Моравичког округа са највећим незадовољством запослених за ниво републике констатовано је следеће: запослени у Здравственом центру Горњи Милановац незадовољнији су могућностима за едукацију и напредовање (48% и 45%) у односу на колеге других здравствених установа округа и републичког просека, у Заводу за јавно здравље Чачак упоређујући са осталим установама знатно је мање изражено незадовољство месечном зарадом 21%, адекватношћу опреме за рад 28%, могућностима за едукацију 26%, могућностима за напредовање 25%, док је знатно веће незадовољство запослених у овој установи радним простором 49% када су друге анализиране установе у питању и ако посматрамо показатеље са републичког нивоа.(графикон 8).

Графикон 8. Највеће незадовољство запослених у здравственим установама Моравичког округа

Ако посматрамо задовољство запослених према занимању, можемо закључити да су задовољнији административни и технички радници у односу на остале профиле у здравственим установама Моравичког округа (табела 1).

Табела 1. Задовољство запослених (према занимању) у здравственим установама Моравичког округа

Оцена	Здравствени радник				Здравствени сарадник				Административни радник				Технички радник			
	Чачак	Г. Милановац	ЗЈЗ Чачак	Србија	Чачак	Г. Милановац	ЗЈЗ Чачак	Србија	Чачак	Г. Милановац	ЗЈЗ Чачак	Србија	Чачак	Г. Милановац	ЗЈЗ Чачак	Србија
1	5	3	5	5,8	5	10	8	6,7	6	5	0	4,9	4	19	0	9,9
2	14	13	14	12,8	14	14	8	13,6	15	10	14	10	7	5	0	12,3
3	37	41	39	34,8	36	19	42	33,7	24	45	29	34,7	55	26	43	37,1
4	38	34	29	39,1	38	48	33	38	42	40	29	42,6	32	38	57	33,8
5	6	8	14	7,5	7	10	8	8	12	0	29	7,8	1	12	0	6,8

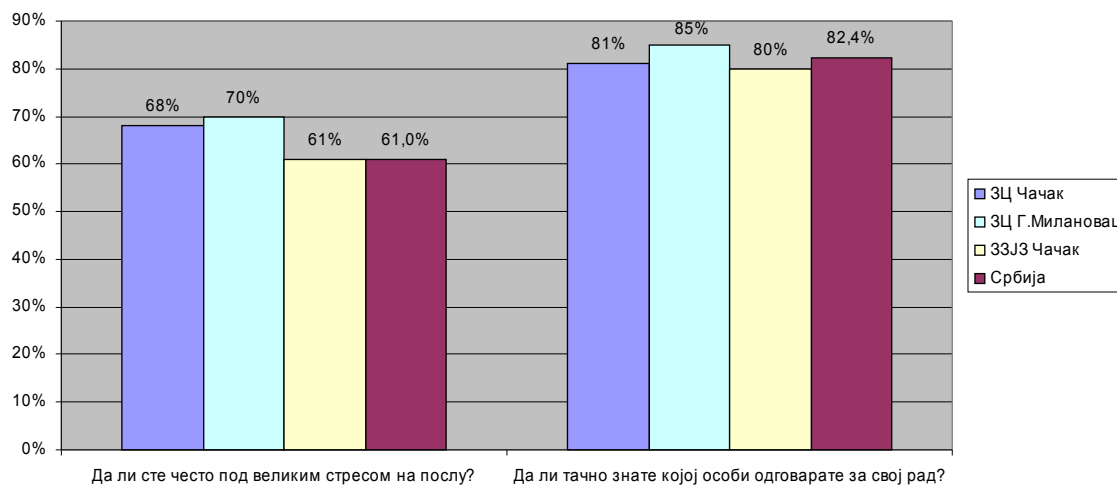
Опште задовољство запослених посматрано према нивоу образовања запослених указује на то да су запослени вишег нивоа образовања (висока и виша стручна спрема) задовољнији од радника са средњом стручном спремом, основном школом или оних који раде без основне школе, што одговара стању на републичком нивоу (табела 2).

Табела 2. Задовољство запослених (према нивоу образовања) у здравственим установама Моравичког округа

Оцена	Незавршена школа				Основна школа				Средња школа				Виша школа				Висока школа			
	Чачак	Г. Милановац	ЗЗЈЗ Чачак	Србија	Чачак	Г. Милановац	ЗЗЈЗ Чачак	Србија	Чачак	Г. Милановац	ЗЗЈЗ Чачак	Србија	Чачак	Г. Милановац	ЗЗЈЗ Чачак	Србија	Чачак	Г. Милановац	ЗЗЈЗ Чачак	Србија
1	0	50	0	18	7	20	0	10,4	6	4	7	6,6	7	0	0	5,2	2	3	0	5
2	0	0	0	9,9	8	6	0	12,6	14	13	14	12,3	14	5	0	12,1	12	14	10	13,7
3	50	0	0	28,3	56	23	33	36,2	41	43	38	36,5	32	32	25	32,9	32	34	40	31,7
4	17	0	0	28,7	27	43	33	34,1	34	34	29	37,4	40	47	50	42,3	48	41	45	41,6
5	33	50	0	15,1	2	9	33	6,8	6	7	12	7,3	6	16	25	7,6	5	9	5	8

На основу спроведеног истраживања закључује се да 70% запослених у Здравственом центру Горњи Милановац осећа да је често под великим стресом на послу, 68% запослених у Здравственом центру Чачак, као и 61% радника Завода за јавно здравље Чачак што одговара просечној вредности на републичком нивоу. За свој рад 82,4% запослених на републичком нивоу зна којој особи одговара за свој рад, док је тај број нешто већи у Здравственом центру Горњи Милановац 85%, а нешто мањи у односу на ниво Републике у осталим здравственим установама и то 81% у Здравственом центру Чачак и 80% у Заводу за јавно здравље Чачак (графикон 9).

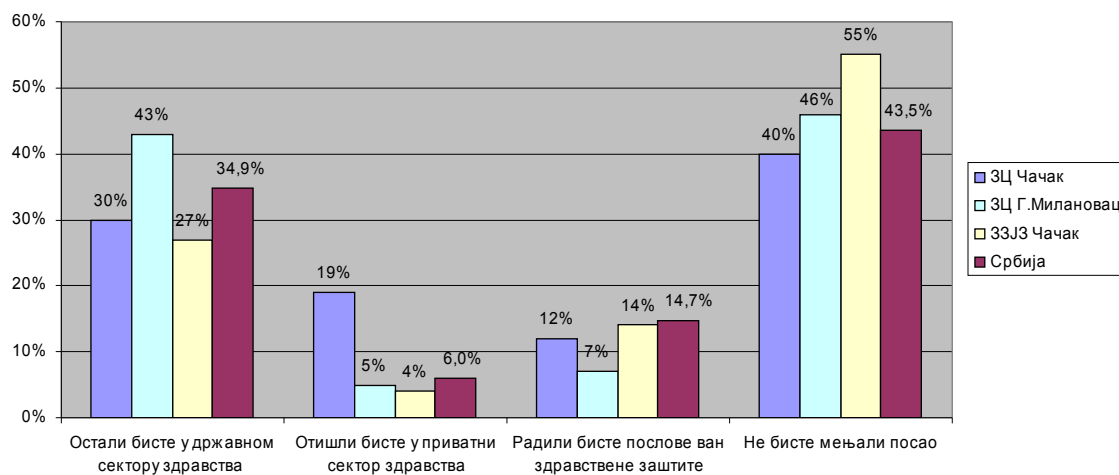
Графикон 9. Показатељи задовољства запослених у здравственим установама Моравичког округа у односу на стрес на послу и знање којој особи одговарају за свој рад

Од укупног броја запослених руководеће функције има 8% запослених у Здравственом центру Чачак, 12% запослених у Здравственом центру Горњи Милановац и 19% запослених у Заводу за јавно здравље Чачак, док је републички просек 12,4%.

Из анализе се види да највећи број испитаника не би мењао посао, у Заводу за јавно здравље Чачак 55%, док би велики број запослених у Здравственом центру Чачак 19% отишао у приватни сектор здравства (графикон 10).

Графикон 10. Мишљење запослених у здравственим установама Моравичког округа у односу на Могућност промене посла

Закључци

1. Запослени у здравственим установама Моравичког округа су најзадовољнији непосредном сарадњом са колегама, подршком предпостављених, међуљудским односима, расположивим временом за обављање послова и могућношћу изношења својих идеја предпостављенима.
2. Запослени су углавном незадовољни следећим аспектима посла: месечном зарадом, опремом за рад, радним простором, могућностима за едукацију и напредовање.
3. Запослени вишег нивоа образовања су задовољнији послом од радника са средњом школом и нижег образовања.
4. Веће задовољство послом је међу административним и техничким радницима него код здравствених радника и сарадника.
5. Уколико се посматра задовољство запослених према врстама здравствених установа, најзадовољнији су запослени у домовима здравља, затим у заводу за јавно здравље, док је најмање задовољство присутно код запослених у општој болници.